

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹԷ՞ ՀԱՏՈՒԱԾԱԿԱՆ

Posted on February 2, 2011 by Keghart

Category: [Opinions](#)

Մեթր Գասպար Տերտերեան, Պէյրուզ, Յունուար 2011

«Ազգային» Կուսակցութեան Մը Բարբառը
Չուրկ Է Համահայկական Լեզուամտածողութենէ...

Կարծեք՝ շրջադարձ մը կը կատարենք, մանաւանդ վերջերս, անցեալ դարու 70-ականներուն հայ իրականութեան մէջ տակաւ գիտակցուող համահայկականութեան անհրաժեշտութենէն... Եւ կը վերադառնանք՝ միջնադարեան ավատապետական բաժանուածութեան, առասպելներու, հրաշքներու եւ կոյր հաւատքի խաւարամտութեան... (Ի դէպ՝ ողջմտութեան հրապարակ գալու երեւոյթներէն էին, ՀՅԴ-ի 24-րդ Ընդհանուր Ժողովի եզրակացութիւնները Սովետական Հայաստանի նկատմամբ, եւ՝ Լիբանանի Հայ Համալսարանաւարտներու Միութեան հիմնումը՝ գերազանցապէս համահայկականութեան նշանաբանով):

Մեթր Գասպար Տերտերեան, Պէյրուզ, Յունուար 2011

«Ազգային» Կուսակցութեան Մը Բարբառը
Չուրկ Է Համահայկական Լեզուամտածողութենէ...

Կարծեք՝ շրջադարձ մը կը կատարենք, մանաւանդ վերջերս, անցեալ դարու 70-ականներուն հայ իրականութեան մէջ տակաւ գիտակցուող համահայկականութեան անհրաժեշտութենէն... Եւ կը վերադառնանք՝ միջնադարեան ավատապետական բաժանուածութեան, առասպելներու, հրաշքներու եւ կոյր հաւատքի խաւարամտութեան... (Ի դէպ՝ ողջմտութեան հրապարակ գալու երեւոյթներէն էին, ՀՅԴ-ի 24-րդ Ընդհանուր Ժողովի եզրակացութիւնները Սովետական Հայաստանի նկատմամբ, եւ՝ Լիբանանի Հայ Համալսարանաւարտներու Միութեան հիմնումը՝ գերազանցապէս համահայկականութեան նշանաբանով):

Կուսակցութեան մը գաղափարական քարոզչութեան համար գործածած բարբառին մէջ, որ կը գատորոշուի հայերէնի միւս բոլոր գաւառաբարբառներէն, յստակօրէն արտայայտութիւն կը գտնէ անոր քաղաքական լեզուամտածողութիւնը: Այս օրերուն մենք կը նշմարենք «ազգային» կուսակցութեան մը (ՀՅԴ) բարբառին մէջ, վերադարձ մը անցեալի լեզուամտածողութեան, որուն առարկան համահայկականութիւնը չէ, այլ՝ հատուածամոլութիւնը՝ ըստ եութեան, ձեւականօրէն ու շրթնային կերպով խօսելով հանդերձ համահայկական մարմիններ ստեղծելու անհրաժեշտութեան մասին, ի տես՝

Ներկայի հայութեան անմխիթարական ու մթնած վիճակին...:

Երեկ, ոմանք՝ ինչպես Գրիգոր Եզրուքեան, իր կուսակցութեան մէկ տարեդարձին, կ'ըսէր՝ թէ կը լսէր Նախախնամութեան ծայնը, որ կու գար երկնակամարի թուխպ ամպերուն ետեւէն, եւ մատնացոյց կ'ընէր ի՛ր կուսակցութիւնը (ՀՅԴ) որպէս Հայոց Փրկիչը, ըսելով՝ «Ա՛յս Է Մարդ» (Ecce Homo)... Եւ ուրիշ մը՝ հակահասատատութենական (հակաէթապլիշմէնթ) ենթադրուած Վահէ Օշական մը, Պէյրութի հին Չարեհ-Նուպար ակումբին մէջ, բարձրագոյն ըսելով թէ «Հայրենիքը ամէն բանէ վեր է»ր... կ'աւելցնէր՝ «Ես երբ աչքս բացի, Հայրենիքս գտայ Դաշնակցութեան մէջ», եւ երբ ներկաներէն չարածնի մը իրեն դիտել տուաւ թէ ինչպէ՞ս կրնար Դաշնակցութիւնը սեպել Հայրենիք, որ «ամէն բանէ վեր է», եւ ուրեմն, կուսակցութիւններէն ալ վեր... ան անայլայլօրէն կը պատասխանէր՝ «Երբ ես ելոյթ կ'ունենամ, կը խօսիմ սրտաբուխ կերպով, առանց մտածելու...»: Անոր լեզուամտածողութեան մէջ, Դաշնակցութիւնը հաւասարեցուցած էր Հայրենիքին...:

Այսօր, նոր-հին ծայն մը՝ ոմն Մարի Ռոզ Աբուսէֆեան, ի՛ր կուսակցութեան 120-րդ տարեդարձին, Սան Ֆրանսիսքոյէն, Դաշնակցութեան կը վերագրէ Նախախնամութեան հրաշագործելու կարողութիւնը, որուն շնորհիւ Հայը կը շարունակէ գոյութիւն ունենալ՝ որպէս ինքնուրոյն Ազգ...: Ուրեմն, փա՛ռք, Նախախնամութեան եւ անոր ընտրեալ կուսակցութեան, անոր ընտրեալ Որդիին, որ աշխարհ եկաւ փրկելու համար Հայ Ազգը անհետացումէ... Եւայլն:

Արդարեւ, Աբուսէֆեան՝ «Ազգակ»ի 15 Դեկտեմբեր 2010 թուակիր համարին մէջ, գրած է՝ «Պատմական դէպքերի հանդէպ արդար մօտեցում» պահանջող ինքնապաշտպանողական մը, եւ՝ առանց կարկամելու եւ կարմրելու... գրած է՝ «բայց ամէնից առաջ ճշդենք, թէ առանց ՀՅԴ-ի հայը արդեօք ընդհանրապէս գոյութիւն կ'ունենա՞ր որպէս ինքնուրոյն ազգ...»: Մեկնաբանութիւնները աւելորդ են այս կտրուկ վճիռին՝ թէ հայը ընդհանրապէս գոյութիւն չէր ունենար որպէս ինքնուրոյն ազգ, եթէ երբեք գոյութիւն ունեցած չըլլար Դաշնակցութիւնը...: Երեկի եւ այսօրուան այս հի՛ն եւ նոր-հի՛ն զեղումները կը խտացուին մէկ հինցած-մաշա՛ծ ու խժածայն սկաւառակի լոզունքին մէջ, թէ՛ «Ան, որ դաշնակցական չէ՛ հայ չէ»...:

Քիչ անդին, Աբուսէֆեան, մոռնալով թէ այսօր արդէն ոչ ոք կը հաւատայ հրաշագործութեան, կը գրէ՝ «Ժողովուրդը Դաշնակցութիւնից հրաշքներ է սպասում եւ հիասթափւում է, երբ հրաշքը տեղի չի ունենում, մոռնալով, որ պետութիւնը նա չի ղեկավարում»: Ըսել կ'ուզէ եթէ այսօր՝ Դաշնակցութիւնը եղած ըլլար Հայաստանի պետութիւնը ղեկավարողը, ան վստահօրէն պիտի կարողանար իրականացնել ժողովուրդի սպասուած բոլոր հրաշքները...: Բայց ան կը խուսափի բացատրելու՝ թէ այդ ինչ պատճառով է որ, այս անգամ գէթ, հրաշագործ իր կուսակցութիւնը չէ յաջողած դառնալ Հայաստանի պետութիւնը ղեկավարող ուժը, փորձած է եւ ձախողա՞ծ այս

հրաշագործութիւնը...:

Այսուհանդերձ, Աբուսէֆեան լիովին իրաւացի է, երբ կ'ընէ հետեւեալ հաստատումը, թէ «Պատմական դէպքերի հանդէպ արդար մօտեցումը անհրաժեշտ է գալիքը ճիշդ կերտելու համար»: Միանգամայն ճիշդ է այս հաստատումը, բայց կը մնայ պարզել ու ճշդել թէ որո՞նք կրնան արդար մօտեցում ունենալ պատմական դէպքերու հանդէպ: Արդեօ՞ք՝ ընտրեալներու ընտրեալագոյնը եղած ըլլալու անվայելօրէն ուռուցիկ եզակիութեան եւ բացառիկութեան յաւակնութիւններով, եւ՝ ինքնապաշտամունքի հասնող ինքնասիրահարուածութենէ տառապող, փքուռած եւ հաւկուրացած, իր անձէն դուրս միւս բոլորը անտեսող եւ արհամարհող անձնաւորութիւն մը պիտի կարողանար «արդար» մօտեցում ունենալ պատմական դէպքերու հանդէպ...: «Գալիքը ճիշդ կերտելու համար» կարելի՞ է արդեօք այսօր հրաշքներու հաւատալ, առասպելներով սնանիլ կամ Շոփէնհաուըրեան կամապաշտութեամբ առաջնորդուիլ, խզուելով՝ իրական աշխարհէն եւ արհամարհելով հայութեան միւս բոլոր կենսունակ ուժերը...:

Արդեօ՞ք Աբուսէֆեան «արդար» մօտեցում կ'ունենայ՝ Հայոց Պատմութեան ողջ ընթացքին թաւալող հայրենաթողութեան, ԱՐՏԱԳԱՂԹԻ անիւր 180 աստիճան շրջող Սովետական Հայաստանի կառավարութեան կազմակերպած պատմական ՆԵՐԳԱՂԹԻՆ, Հայրենադարձութեան ազգակերտ դէպքին հանդէպ, երբ առանց ամչնալու կը գրէ՝ ազգային գիտակցութենէ եւ հայրենասիրութենէ պարպուած, հետեւեալը. «Երբ խորհրդային Հայաստանի ներգաղթի աշխատակիցները, հայ գաղութները մասնատելու յատուկ դիտումով, իրար դէմ էին հանում գաղութահայութեան...»:

Պատմական իրականութիւնը կ'ըսէ՝ թէ հայ գաղութներու «մասնատ»ումը կամ՝ անելի ճիշդը, երկփեղկումը սկսած է այն օրէն, երբ ՀՅԴ, հաւատալով արեւմտաթրքական արեւելումի (օրիանտալիստի) նախընտրելիութեան, որդեգրած էր հակա-Խ. Հայաստան կեդրոնախոյս պառակտիչ ընթացք մը, իսկ միւս բոլոր կուսակցութիւնները, քաղաքական հոսանքներն ու նոյնիսկ անկուսակցական, հայրենակցական, մարզամշակութային ու բարեսիրական կազմակերպութիւնները կանգնած էին Խ. Հայաստանի կողքին, անվերապահօրէն, կեդրոնաձիգ ընթացքով, Խ. Հայաստանը նկատելով ոչ միայն հայութեան իրական (ոչ «հոգեկան») Հայրենիքը, այլեւ՝ մեր ազգային երազներու ապագայ իրականացման միակ շօշափելի կռուանը:

Այս երկփեղկումը շարունակուած ՆԵՐԳԱՂԹԻ օրերուն, երբ ՀՅԴ-ի ղեկավարութիւնը (ոչ՝ բոլոր շարքերն ու ոչ՝ բոլոր մտաւորականները), մասնաւորաբար Դրօն, Սովսէս Տէր Գալուստեան, Սիմոն Վրացեանը, Վահան Նաւասարդեանն ու Ռուբէն Տէր Մինասեան, շարունակած է հակա-Խ. Հայաստան իր ընթացքը, հերթ մը յարելով նացիական Գերմանիոյ առանցքին, հերթ մըն ալ Արեւմուտքի հակախորհրդային առանցքին, դէմ կանգնելով՝ պատմական շրջադարձային ՆԵՐԳԱՂԹԻՆ... եւ անելի ուշ Էջմիածինին,

պատճառ դառնալով Հայց. Եկեղեցւոյ երկփեղկումին, Անթիլիասի կաթողիկոսութիւնն ու Սփիւռքը հակադրելով Էջմիածինին ու Սովետական Հայաստանին, ոչ միայն պառակտելով հայ գաղութները, այլեւ՝ նախաձեռնողը եղած Է սփիւռքահայ եղբայրասպան կռիւին՝ սկսած Դուրեան Արք.-ի սպանութեամբ եկեղեցւոյ խորանին վրայ, անցնելով Սարգիս Տիտրուսի եւ Պօղոս Նադրեանի սպանութենէն, հասնելով 1956-1958 թուականներու ոճիրներուն...:

Սովետական Հայաստանի օրով, Դաշնակցութիւնը ինքն Է, որ պառակտած Է Հայ Սփիւռքը՝ իր արեւմտաթրքական արեւելումին բերումով, վարելով հակահայաստանեան քաղաքականութիւն, խոչընդոտելով ամեն համահայկական նախաձեռնութիւն, քանի որ՝ ըստ Դաշնակցութեան վայ տեսակետին, զոր հարազատօրէն կ'արտայայտէ Մարի Ռոզ Աբուսէֆեան, իրմէ դուրս գտնուող ու գործող միւս բոլոր հայերը արժանի չեն Հայ Նկատուելու...: Այլապէս, եթէ սոցիալիստական Սովետի օրով Անթիլիասը կը հակադրուէր Էջմիածինին, որովհետեւ այս վերջինը կը գտնուէր Սովետի «լուծին» տակ... ապա այսօր՝ «անկախ» «բուրժուական, դրամատիրան հայաստանի օրով, ինչո՞ւ վերականգնուած չէ Հայց. Եկեղեցւոյ միասնութիւնն ու միագլխութիւնը, երբ Դաշնակցութիւնը մետասաներորդ ժամուն կ'առաջարկէ ստեղծել «համահայրութեան համար սէնատ (Ճերակոյտ) մը»...:

Պատմական դէպքերու հանդէպ արդար մօտեցում ունենալու անհրաժեշտութիւնը քարոզող Աբուսէֆեան՝ ինչո՞ւ արդար մօտեցում չունի պատմական ՆԵՐԳԱՂԹ-ին եւ զայն իրականացնող Սովետական Հայաստանի հանդէպ, որ իրականացուցած Է նաեւ մեր պատմութեան Նոր Ոսկեդարը, որ կը հանդիսանայ մեր ժողովուրդի պատմական երթի շղթային ամենէն ամրակուռ ու ոսկեղէն օղակը, որուն շնորհիւ Է, որ մենք այսօր գոյատեւած ենք եւ կանք, բայց որուն նուաճումներն ու բարոյահոգեկան արժեհամակարգը (սովետահայ մարդկայնական արժեքներու) այսօր կը մսխուին եւ փոշիանալու վրայ են՝ «անկախ» շուկայական բարքերով ու չարժեքներով գործող Հայաստանի մէջ... ապագային ու գողապետական օլիկարխիկ իշխանութիւններուն կողմէ:

